

Interregionale info- en ontmoetingsdag Overstromingen in het Denderbekken 2,5 jaar later

met terreinbezoek aan
'de Markevallei, een interregionaal verhaal
van waterbeheer en natuurontwikkeling'

vrijdag 7 juni 2013

De roep om zonder verder uitstel met fundamentele oplossingen te komen voor de frequenter voorkomende overstromingen in de Dendervallei klinkt harder dan ooit.

De grote overstromingen van november 2010 waren de spreekwoordelijke druppel die de emmer deed overlopen. Ondertussen zijn we 2,5 jaar later.

Is de situatie in het Denderbekken, nu 2,5 jaar na die uitzonderlijke overstromingen, veranderd? Op welke manier werd de overstromingsproblematiek in het Denderbekken inmiddels aangepakt? Welke maatregelen werden genomen of zullen genomen worden en binnen welke termijn? Is er een intergewestelijke, gecoördineerde aanpak met een integrale visie voor het volledige bekken? Hoe wordt de realisatie van maatregelen georganiseerd in een landschap waar bevoegdheden en middelen versnipperd zijn? Is de wil bij de bevoegde autoriteiten en water(weg)beheerders echt aanwezig om van de strijd tegen deze overstromingen een absolute prioriteit van hun beleid te maken en er daadwerkelijk naar te handelen?

Samen met de bevolking vragen de organisatoren dat de overstromingen prioritair worden aangepakt, vandaar een 3de intergewestelijke info- en ontmoetingsdag over de overstromingen in het Denderbekken, met een terreinbezoek aan de Markevallei op vrijdag 7 juni 2013.

Burgemeesters van enkele getroffen gemeenten en steden getuigden over hun ervaringen met de overstromingen in hun gemeente: Pascal Dehandschutter van Lessines, Kris Poelaert van Herne, Guido De Padt van Geraardsbergen. Daarnaast werd de stand van zaken van de realisaties, projecten en plannen door verschillende water(weg)beheerders in Vlaanderen (o.a. WenZ afdeling Bovenschelde) en Wallonië (o.a. Voies Hydrauliques en D'GARNE) toegelicht. Fernando Pereira, coördinator Onderzoek en Ontwikkeling bij het Waterbouwkundig Laboratorium Borgerhout, stelde een analyse van de overstromingsproblematiek in het Denderbekken voor.

In de namiddag vond per bus een terreinbezoek in de Markevallei plaats, waar recente realisaties getuigen dat waterbeheer en natuurontwikkeling hand in hand kunnen gaan.

De dag mocht op een grote belangstelling rekenen, de werkgroep Dender van Grenzeloze Schelde vzw en De Waterkant brachten een 70-tal deelnemers bijeen: bijna alle Dender- en Markegemeenten aan Waalse en aan Vlaamse zijde, waren vertegenwoordigd door hun burgemeester, bevoegde schepen en/of betrokken dienst, naast andere mandatarissen, de Waalse en Vlaamse waterbeheerders van de bevaarbare en de onbevaarbare waterlopen, ambtenaren, milieuorganisaties, wetenschappers en onderzoekers, betrokken burgers en pers.

Prioritaire budgettaire en organisatorische aanpak!

Een duidelijke rode draad spon zich door de bijeenkomst: de eis naar politieke wil en daadkracht om binnen het waterbeheer prioritair zowel de financiële middelen als de chronologische aanpak aan concrete maatregelen tegen de frequentere en ernstige overstromingsproblematiek te besteden.

Tot op vandaag is niet geweten wanneer alle werken aangepakt en uitgevoerd zullen zijn en elke inwoner van de Dendervallei gerust kan zijn van droge voeten.

Guido De Padt, burgemeester van Geraardsbergen - de zwaarst door wateroverlast geteisterde gemeente van het Denderbekken, kondigde op deze bijeenkomst aan dat de burgemeesters van Dender- en Markevallei samen een initiatief nemen om meer aandacht te vragen voor een prioritaire aanpak van hun overstromingsproblematiek. Aan Waalse zijde kondigde de burgemeester van Lessines, Pascal De

Handschutter, een gelijkaardig initiatief aan om de Waalse burgemeesters te verenigen rond de vraag voor meer actie en concrete maatregelen tegen de overstromingsproblematiek in het Denderbekken.

Samenwerking!

Over de noodzaak om meer en interregionaal samen te werken om het water van de Denderbekken en haar zijrivieren beter te beheren, bestond nauwelijks twijfel onder de deelnemers. Kennisuitwisseling en afstemming tussen alle betrokken actoren, en dit aan beide zijden van de taalgrens, is noodzakelijk.

Transparantie en eenvoud van structuren

Om de noodzakelijke watersysteemkennis over het gehele Denderbekken verder te verbeteren, zou het wenselijk zijn dat de verschillende gegevens inzake afvoer en waterstanden, water(bouw)kundige modellen, effecten van maatregelen, ... voor het gehele Denderbekken minstens tussen de bevoegde beheerders onderling uitgewisseld worden. En dat correcte info tijdig en op een open wijze aan de bevolking en de betrokken overheden gecommuniceerd wordt.

De organisatoren zijn ervan overtuigd dat een vereenvoudiging van de structuren bevoegd rond water en een vermindering van het aantal betrokken waterbeheerders mét een coördinatie op bekkenniveau, gewestgrensoverschrijdend, een grote stap voorwaarts zou betekenen in een doelgerichte, integrale aanpak van de wateroverlastproblematiek.

Een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid

Elke betrokkene, van overheid tot burger, draagt een belangrijke verantwoordelijkheid op het vlak van brongerichte maatregelen: water daar in de bodem laten infiltreren waar het valt. Iedere overheid dient dus maximaal in te zetten op een beleid dat erosiebestrijdingsmaatregelen, recuperatie van hemelwater, buffering en infiltratie overal stimuleert.

Het gaat niet om 'of/of'-maatregelen, maar om 'en/en'-maatregelen: maximaal ophouden van water én een voldoende grote afvoercapaciteit achter de hand houden als het echt nodig is.

Ook aandacht voor de infrastructuur en het onderhoud van de waterwegen, evenals de uitbouw van een crisisbeheer kunnen niet ontbreken.

De 'meerlaagse' waterveiligheid

20 miljoen kubieke meter water bergen om tot een overstromingsvrije Dender te komen, lijkt - alleen al om financiële redenen – geen haalbare zaak. We moeten op zoek naar bijkomende oplossingen. Ook Europa vraagt een nieuwe visie op de aanpak van overstromingen.

Vandaar het principe van 'meerlaagse waterveiligheid'. Dat draait rond drie 'P's': protectie (infrastructurele maatregelen...), preventie (waterbewust bouwen, ruilverkaveling, ...) en paraatheid (voorspellingen, evacuatie, noodmaatregelen, ...).

Naast de klassieke beschermingsmaatregelen moeten we gebouwen zelf weerbaarder maken tegen overstromingen. Ook hulpdiensten, waterbeheerders en burgers moeten goed voorbereid zijn, zodat ze efficiënt in actie kunnen schieten bij een nakende overstroming.

Deze info- en ontmoetingsdag van 7 juni 2013 is een organisatie van werkgroep Dender van Grenzeloze Schelde en De Waterkant

i.s.m. Natuurpunt, Bekkenssecretariaat Denderbekken, Contrat de Rivière Dendre en diverse gemeenten in het stroomgebied van Dender en Marke.